

Konfokální fluorescenční mikroskopie

M. Blažek¹, J. Kíni², F. Svoboda¹, V. Štefaníková³, J. Valík²
¹ SŠTE Brno, ² Gymnázium Tišnov, ³ Gymnázium Příbor
matej.blazek@hotmail.com

Abstrakt

Iluze 3D zobrazení ve 2D – biologicko-fyzikální průlom v oblasti mikroskopie

Úvod

Cílem našeho projektu bylo vytvoření dokonalého 2D zobrazení buněčných struktur pomocí konfokálního mikroskopu.

Příklad konfokálního zobrazení:

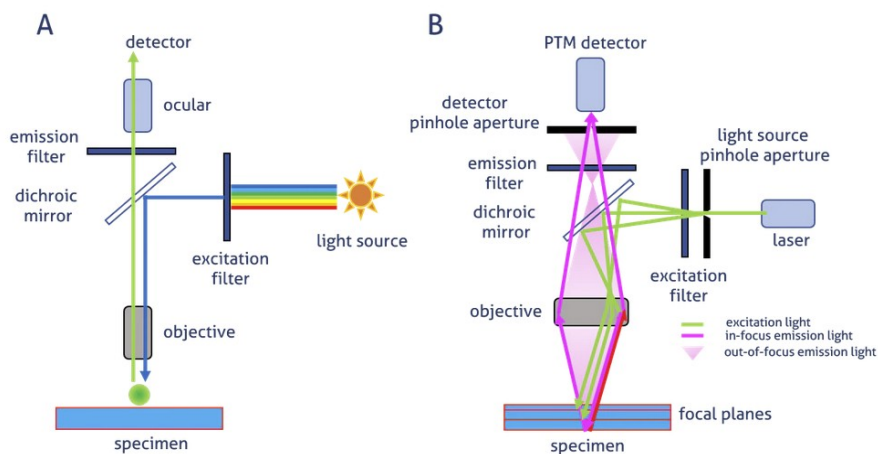
Obrázek 1: Embryo platýze

<https://www.optixs.cz/mikroskopy-a-prislusenstvi-40k/konfokalni-mikroskopy-89k/kompaktni-konfokalni-mikroskop-andor-bc43-cf-312p>

Za použití **fluorescence** – jev, při kterém látka absorbuje elektromagnetické záření o určité vlnové délce a následně emituje elektromagnetické záření o (zpravidla) větší vlnové délce,

Autofluorescence – někdy rostliny obsahují barviva, jež nám umožňují je pozorovat bez použití nějakého dalšího barvení

Epifluorescenční uspořádání – zaznamenává se obraz, vzniklý záznamem signálu z celé tloušťky vzorku (3D) do 2D projekce, kdy dochází ke kumulaci ostrého obrazu z ohniskové (fokální) roviny, a neostrých obrazů před a za ohniskovou rovinou.

Obrázek 2: rozdíl elektronový mikroskop a fluorescence

<https://www.ptglab.com/news/blog/if-imaging-widefield-versus-confocal-microscopy/>

Konfokální metoda zobrazení – výsledný obraz se získává (a případně kompletuje) z řezů, tedy záznamu obrazu pouze z fokální roviny. Tím se dosahuje podstatného zvýšení rozlišení a lepší reprodukce struktury transparentního vzorku v hloubce. Vzniká dokonalejší „iluze“ prostorového zobrazení.

Metodika

Pracovali jsme na špičkovém konfokálním mikroskopu (jediném v ČR).

Obrázek 3: Andor BC43 CF

<https://www.optixs.cz/mikroskopy-a-prislusenstvi-40k/konfokalni-mikroskopy-89k/kompaktni-konfokalni-mikroskop-andor-bc43-cf-312p>

Použité vzorky: lodyha konvalinky (*Convallaria majalis*), obarvenou pokožku cibule (*Allium cepa*), list buku lesního (*Fagus sylvatica*) a slivoně myrobalán (*Prunus cerasifera*).

Obrázek 4: Nikon SMZ 745T

<https://microscopecentral.com/products/nikon-smz-745t-trinocular-stereo-microscope-0-67x-5-0x>

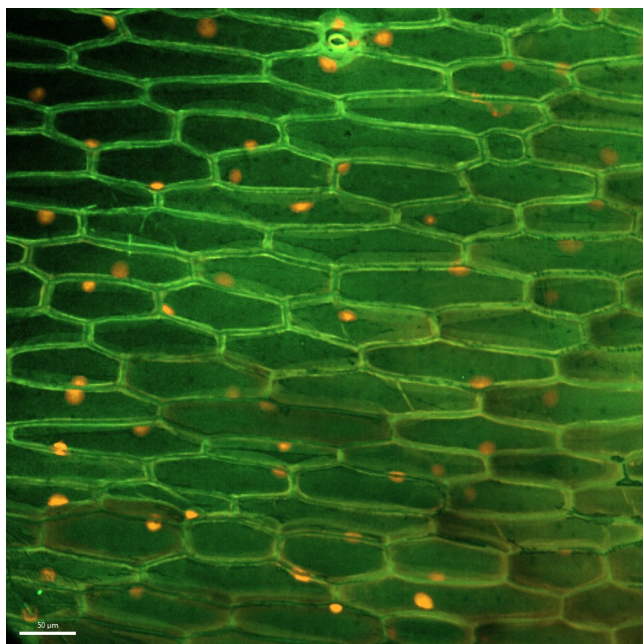
Obrázek 5: Nikon Eclipse L150

<https://microscopecentral.com/products/nikon-l150-reflected-light-brightfield-darkfield-microscope>

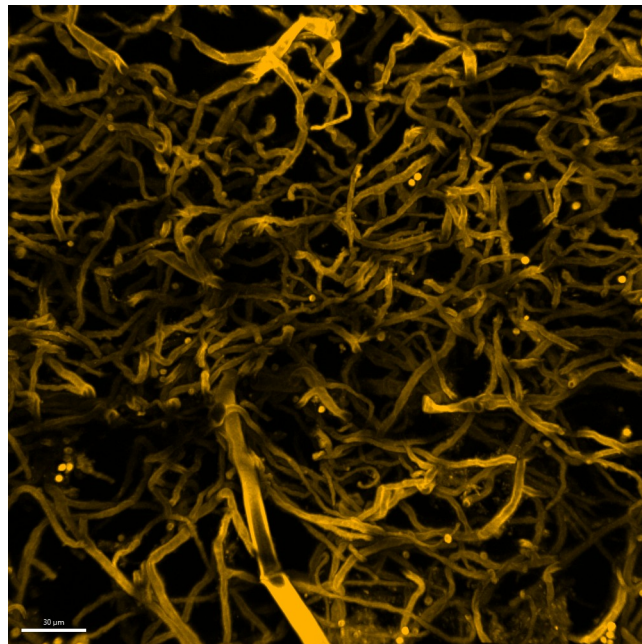
K porovnání se snímky jsme používali tyto elektronové mikroskopy s různými rozlišeními.

Výsledky a diskuze

Byli jsme tedy schopni se vnořit do mikrosvěta a nanosvěta a vidět detailní složení rostlinných buněk, ale také například konfokální zobrazení platýze (1. obrázek v úvodu)

Obrázek 7: epidermis cibule

Obrázek 6: vlákna černé plísně

Závěr

Každý jsme si vyzkoušeli vytvořit vlastní obrázek konfokálního zobrazení listu či stonku, jenž jsme utrhlí před fakultou. Zjistili jsme, že mikroskopie není jen finančně, ale i zrakově a časově náročný obor, který vyžaduje hodně úsilí a léta tvrdé práce. Celý tento projekt byl pro nás velikou výzvou, kterou jsme zcela zvládli (kolega málem ztratil vizi).

Poděkování

Chtěli bychom velice poděkovat panu doktorovi Janu Proškovi, který nás celým projektem ochotně provázel a také panu doktorovi Miroslavu Dvořákovi za zpestření programu lasery.